

Rammestyring og demografisk udvikling på ældreområdet

Resume:

I forbindelse med udarbejdelse af budget 2020 overgår Svendborg Kommune til en rammestyringsmodel, hvilket indebærer, at der fra og med budget 2020 ikke automatisk reguleres for udgifter afledt af den demografiske udvikling på dagtilbuds-, skole-, ældre- og handicapområdet.

Sagsfremstilling:

På Ældreområdet betyder beslutningen om rammestyring konkret, at der ikke tilføres midler til det øgede antal ældre, der har brug for hjemmehjælp § 83, og hjælpemidler § 112 og 116. Ældreområdet kompenseres heller ikke længere for de handicappede børn der bliver 18 år og vælger at få hjælpen fra ældreområdet.

Befolkningsudviklingen indebærer, at Svendborg Kommune de kommende år vil opleve et betydelig stigning i antallet af ældre borgere:

	Prognose 2018			
	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
65-74	7.816	7.886	7.903	7.946
75-84	4.363	4.576	4.832	5.094
85+	1.530	1.583	1.642	1.711
	13.709	14.045	14.377	14.751

Nyere prognose viser et mindre pres i 2020 svarende til 47 færre borgere (heraf 15 færre 85+).

Efter den budgetmodel, der blev anvendt frem til 2019, blev budgettet for området reguleret op eller ned alt efter udviklingen i antallet af ældre – men anvendelse af enhedsbeløb for det anførte alderskategorier ovenfor. Efter denne model ville området få tilført 4 mio. kr. i 2020.

Ud over den demografiske udvikling vil ældreområdet de kommende år være udfordret af opgaveglidning fra sygehuset til primærsektoren og af de lovgivningsmæssige krav til den nye akutfunktion. Disse udfordringer vil formentlig øges med de initiativer, der ligger i udspillet til en sundhedsreform.

I forhold til at imødegå udfordringerne arbejder ældreområdet med en række indsatser, jf. nedenfor. Indsatserne skal understøtte, at borgerne i videst muligt omfang forbliver sunde og selvhjulpne. Indsatserne har forebyggende og understøttende karakter, og det er ikke muligt at angive en præcis effekt af de enkelte tiltag.

Der vil i 2020 være fokus på at vurdere effekten af tiltagene i forhold til at imødegå den demografiske udfordring, og disse erfaringer vil indgå i budgetlægningen og prioriteringen af indsatserne i budget 2021 – herunder hvorledes den yderligere udfordring i 2021 og efterfølgende år kan håndteres.

Da befolkningsudviklingen vil være en udfordring for alle landets kommuner og da presset øges gradvis over de kommende år, må der tillige forventes landspolitiske initiativer i forhold til at løfte opgaven.

Igangværende og kommende initiativer

Forebyggelse/mestring

En række forebyggelsesinitiativer fastholdes: Sundhedsafdelingens tilbud, tidlig opsporing af ændringer i sundhedstilstand hos hjemmeplejens brugere, forebyggende hjemmebesøg individuelt og forebyggende møder for borgere, der når pensionsalder og fylder 75 år henholdsvis 80 år.

Rehabilitering

Rehabilitering er ældreområdet velfærdsstrategi. Alle medarbejdere arbejder rehabiliterende. Nye borgere tilbydes forløb i hverdagsrehabilitering, ligesom der arbejdes rehabiliterende i hjemmeplejen og på plejecentrene.

Tiltagen vedr. forebyggelse og rehabilitering vurderes at have god effekt. I 2011 modtog 2.119 borgere hjemmehjælp, primo 2019 modtager 1.933 borgere hjemmehjælp/rehabilitering. I samme periode er antallet af borgere over 65 år steget fra 11.042 til 13.708. Andelen af 65 årige der modtager hjemmehjælp er således faldet fra 17,5% til 14% på de 8 år.

Velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi skal hvor det er muligt sikre, at borgeren kan klare sig selv - det vil sige i forhold til småhjælpemidler som støttestrømpe-påtagere, apps og medicindosering - eller hvor arbejdet lettes for personale - loftflifte så forflytninger kan håndteres af én medarbejder.

I forhold til tiltag arbejdes struktureret med business cases og som led i opfølgning på masterplanen er stillet forslag om at opprioritere med en velfærdsteknologmedarbejder.

Aktivt ældreliv

Ældreområdet skal understøtte at seniorer er aktive og indgår i sociale fællesskaber, og som beskrevet i finansloven arbejde aktivt med bekæmpelse af ensomhed.

Akuttilbud

Ældreområdet har døgndækkende akutfunktion, som i 2019 og 2020 er suppleret med et puljefinansieret projekt, som giver mulighed for at etablere personaledekning i hjemmet i op til 3 døgn. Formålet er at støtte borgere og pårørende i at mestre funktionstab i hjemmet og undgå unødvendige indlæggelser.

Boligstruktur

Der arbejdes med boligstruktur der understøtter borgernes sociale liv og selvhjulpethed, eksempelvis ældreboliger med tilknytning til centerfaciliteter, seniorbofællesskaber mv

Påvirkning på andre områder:

Indsatserne understøtter arbejdet i hjemmeplejen og på plejecentre.

Økonomi:

Det vurderes, at videreførsel og udbygning af de anførte indsatser i 2020 vil bevirke, at demografiudfordringen kan håndteres inden for ældreområdet budget i 2020, forudsat at der ikke tilgår nye, større opgaver som følge af sundhedsreform eller andre initiativer uden for kommunens indflydelse.

Acadre sagsnr. 18-26602

Det følges op løbende i 2020 og erfaringerne vil indgå i budgetlægningen for 2021.